

Motion till riksdagen 2013/14:A376

av **Eva Bengtson Skogsberg och Betty Malmberg**
(M)

Större rörlighet på arbetsmarknaden med en översyn av turordningsreglerna

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligheten att se över turordningsreglerna.

Motivering

Ungdomsarbetslösheten är ett av vår tids största problem. Vi har därför ett grundläggande ansvar att ta tillvara alla de verktyg som finns tillgängliga i syfte att underlätta ungdomars inträde på arbetsmarknaden. Nästa generation är direkt beroende av vår insikt att uppfatta och reagera på de systemfel som finns på arbetsmarknaden. Trots omfattande insatser av alliansregeringen för att sänka ungdomsarbetslösheten finns det fortfarande mekanismer inom dagens regelverk som motverkar ambitionen att bryta ned ungdomsarbetslösheten. Forskning (bl.a. av Per Skedinger) visar tydligt att dagens turordningsregler, en konsekvens av tidigare regleringsivert, ger tydligt negativa effekter i arbetet med att trycka tillbaka ungdomsarbetslösheten. Regeringen har i stor omfattning sänkt trösklarna för ungdomar att komma in på arbetsmarknaden men detta goda arbete försvåras av att vi inte har en rörlig arbetsmarknad. Arbetstagare måste våga lämna en trygg arbetsplats för att söka sig till någon ny och därmed skapa luckor för de som står utanför att komma in.

I motion 2012/13:A251 har förslag om en översyn av turordningsreglerna tidigare lämnats som behandlades i betänkande 2012/13:AU8. Utskottet yrkade där avslag på motionen med hänvisning till bedömningen att turordningen på arbetsmarknaden i hög grad är en fråga för de avtalslutande parterna. Då regelverket fortfarande har en inlåsningseffekt läggs i denna motion åter

Fel! Okänt namn på

en likalydande motivering fram med förhoppning om att en översyn öppnar för mer behövlig rörlighet på arbetsmarknaden.

Enligt en rapport från Företagarna anser närmare 70 procent av de unga att den egna gruppen missgynnas av regelsystemet. Det faktum att äldre anställda inte vågar byta jobb i rädsla för att hamna som nyanställda på nästa arbetsplats, samt det faktum att förhandlingar mellan arbetsgivare och fack kan resultera i att turordningsreglerna upphävs, leder även till en falsk trygghet. Den anställde ges ett intryck av att ha en trygg plats inom ramen för gällande ordning, vilket i sin tur gör att personen i fråga väljer bort andra arbetstillfällen. Därmed skapas inte den flexibilitet som krävs för att optimera möjligheterna för nya förmågor att ta sig in. När sedan platsen förhandlas bort, står samma arbetstagare dessutom kvar med missade arbetsmöjligheter. Det skapar en oförutsägbarhet som inte är sund för någon, varken för arbetsgivare eller för arbetstagare.

Förutom dessa konkreta exempel finns det andra skäl att ifrågasätta turordningsreglernas omfattning. Exempelvis går anställningstid före kompetens. Skall ägare av ett företag själv ges ett större mått av makt att göra bedömningen av vad som är bäst för just företaget ifråga, eller skall politiskt utformade regelsystem inskränka på denna rättighet? Det är olyckligt om företagare som går igenom en tuff tid inte skall ha verktyg nog att göra en kompetensrelaterad utvärdering av vad som optimerar företagets möjligheter till överlevnad.

Det är även viktigt att understryka vikten av att regelverken uppdateras i enlighet med de förändringar som sker på arbetsmarknaden.

En grundförutsättning för en välmående näringssektor är att de strukturer som omgärdar aktörerna är tidsenliga. Motsatsen innebär att olika arbetssätt och kulturer möts av regler som är konstruerade på basis av tidigare normer. När dessa normer förändras, får detta följderna för synen på regelverken. De uppfattas som föråldrade, trångsynta och luckras därmed upp sett ur ett legitimitetsperspektiv.

Skall regelverken behålla sin styrka och funktion i framtiden krävs det en långsiktighet och en hög grad av förståelse för de regelverk som berörs.

Vi vill därför informera regeringen om möjligheten att se över turordningsreglerna.

Stockholm den 27 september 2013

Eva Bengtson Skogsberg (M)

Betty Malmberg (M)